Gemeente Amsterdam

Keuze maaiveldontwerp Herengracht

Aan	5.1, 2, e 5.1, 2, e HEG0202
Van	5.1, 2, e 5.1, 2, e HEG0202
Kopie aan	Namen kopiehouders
Datum	vrijdag 24 oktober 2025

Inleiding

Voor het vernieuwen van de kademuur aan de ~~herengracht~~ Herengracht 107-169 is binnen de projectopdracht van de HEG0202 meegegeven om het ~~stuk~~ gedeelte van het maaiveld tussen kademuur en stoep te herstraten. Hierbij zal geen nieuwe materialisatie worden toegepast, maar zal de bestaande verharding worden hergebruikt.
Vanuit de afdeling Ruimte en Duurzaamheid zijn uitgangspunten beschreven die als basis dienen voor het stedenbouwkundig ontwerp van het maaiveld.
Hierbij kan geconstateerd worden dat de uitgangspunten vanuit Ruimte en Duurzaamheid niet gelijk zijn met de projectopdracht.

In voorliggende notitie wordt gevraagd een keuze te maken in de verschillende uitgangspunten op drie verschillende thema's om zo een efficiënte en effectieve ontwerpfase te kunnen doorlopen.

1. Projectgebied:

Binnen de projectopdracht valt momenteel het herstraten van de voorzieningenstrook en rijbaan. Hierbij wordt de knip gemaakt bij de stoep. Vanuit R&D is het, alhoewel zij de beperkingen van de scope begrijpt en daarbinnen tevreden zou zijn met de juiste inrichting van rijbaan en voorzieningenstrook, de wens om hier ook de stoep aan toe te voegen, zodat over het hele rak de verharding weer netjes ligt. Een deel van het trottoir, 30 meter ter hoogte van de Bergstraat, is reeds conform Puccini (gebakken materialen dikformaat, verhoogde granieten trottoirband) uitgevoerd.
Vanuit de wenstracé procedure die momenteel doorlopen wordt, hebben we reeds bericht gehad van Waternet die aangeeft het riool over het gehele rak te gaan vernieuwen. Hierdoor zal waarschijnlijk al een deel stoep moeten worden meegenomen ~~voor~~ al zijnde herinrichting.
Als gekozen wordt om het projectgebied te vergroten zal dit gevolgen hebben voor de kosten voor de maaiveldinrichting. Daarnaast zal door het grotere oppervlak de uitvoeringsperiode wat langer zijn. Voor de kwaliteit van het gehele werk zou het beter zijn het gehele maaiveld mee te nemen. Bovendien is er op de lange termijn een financieel voordeel wanneer het trottoir niet later als separaat project hoeft te worden uitgevoerd. Hierbij is het verhaal richting de omgeving ook beter als na een

intensieve periode van vernieuwing van de kademuur, ook het maaiveld weer lange tijd mee kan.

2. Materialisatie:

Binnen de projectopdracht valt momenteel het hergebruiken van bestaande materialen. Vanuit R&D is het de wens om het projectgebied in te richten met materialen conform Puccini. De materialen in de voorzieningenstrook, onder de parkeervakken, zijn in dat licht reeds passend. Wel heeft R&D de wens om nieuwe boomspiegelbanden (rechte granieten banden voor vergrote boomspiegels) toe te passen. De rijbaan is momenteel uitgevoerd in betonstraatstenen. R&D ziet hier ook het liefst gebakken materialen (keiformaat klinker)
Op dit moment is op een deel van het rak al een stuk stoep ingericht conform Puccini. Dit steekt erg af tegen de andere delen van het rak. Als gekozen wordt om mee te gaan met Puccini zal dit qua uitstraling een grote verbetering zijn. Wel zullen de uitvoeringskosten hoger uitvallen omdat nieuwe materialen aangeschaft moeten worden. Voor de uitvoeringsperiode heeft de keuze geen invloed.

3. Vergroening

Binnen de projectopdracht valt momenteel het verwijderen van de aanwezig bomen en het terugbrengen van hetzelfde aantal bomen. Vanuit R&D is de wens om meer bomen terug te brengen, met een historische hart op hart afstand van 6,7m. Deze wens komt voort vanuit de visie van het Stadsdeel Centrum voor het 'herstel van de tussenboom'.
Als meegegaan wordt met deze wens zal onder de gehele straat groeiplaatsruimte gerealiseerd moeten worden voor bomen, in plaats van slechts onder de gehele voorzieningenstrook. ~~.~~ Dit om voldoende ~~kuubs~~ volumieke (m3's) groeiplaatsruimte per boom te krijgen om goed te kunnen groeien. Vanuit het huidige ontwerp is in de voorzieningenstrook groeiplaatsruimte voor bomen opgenomen, waarbij dit niet onder de rijbaan komt te liggen. De ~~wens~~ voorkeur vanuit de beheerder van V&OR verhardingen is om geen groeiplaatsruimte onder de weg te hebben, alhoewel er in de stad locaties zijn waar dit reeds wel het geval is, en dit in de visie van R&D en het Stadsdeel steeds meer zal worden. ~~.~~
In de ~~huidigie~~huidige situatie zijn er 22 parkeerplaatsen (fiscaal en anderen) aanwezig in het rak. Deze zullen vervallen wanneer meer bomen worden geplaatst. Alhoewel dit in lijn is met de politieke motie voor de "parkeerloze hoofdgracht', in welk kader ook het rak ten noorden van dit rak ook parkeerloos is uitgevoerd, zal het saneren van parkeren in overleg met Ruimteregie moeten gebeuren.
Daarnaast zal als de bomenstructuur dusdanig wordt geïntensiveerd, waarschijnlijk ook (beperkte) participatie en een nieuw vastgesteld maaiveld ontwerp benodigd zijn. Dit is een behoorlijk lang proces waarbij de kans op bezwaren groot is en daarmee een risico vormt voor de doorlooptijd van het project.

Te maken keuzes

Gevraagd wordt een keuze te maken op onderstaande punten:

[1.] Huidige ~~M~~maaiveldsc~~c~~ope, zijnde voorzieningenstrook en rijbaan, uitbreiden ~~van~~ met ~~voorzieningenstrook en rijbaan naar~~ ook de stoep? ~~meenemen~~

1.[2.] Materialisatie niet uitgaan van huidig uitgangspunt zijnde hergebruik, maar deels nieuwe materialen conform Puccini voor de rijbaan en stoep toepassen?
2.[3.] Bomenstructuur niet gelijk houden aan bestaande situatie maar intensiveren naar historische maat met groeiplaats onder rijbaan, parkeerloze gracht en participatie met omgeving?
[4.]